

Waar zijn die jongeren mee bezig?

Otto Oussoren

Kennisnet Ict op school, Zoetermeer

o.oussoren@kenict.org

Aansluiten bij de (be)leefwereld?

In een interactieve presentatie stellen we aspecten aan de orde van de (digitale) leefwereld van de scholier van nu, die doordringen in de school en de lespraktijk langzaam maar zeker veranderen. Waar houden jongeren zich mee bezig op het internet? Welke digitale ontwikkelingen hebben nu echt gevolgen voor hun manier van leven, studeren en werken? Deze vragen leiden natuurlijk tot het centrale thema van deze presentatie: wat moeten we hiermee als docent Nederlands? De toegankelijkheid en alomtegenwoordigheid van het internet hebben veel veranderd in onderwijsland: de informatiebehoefte van de leerlingen is wezenlijk anders dan tien jaar geleden. De mogelijkheden van het internet maken het adequaat inzetten van traditionele werkvormen soms lastig. Bieden moderne presentatievormen soelaas? Zijn er technologische ontwikkelingen waar we als docent ons voordeel mee kunnen doen, zonder dat we er enorm veel tijd mee kwijt zijn? Is het eigenlijk wel mogelijk om al die (technologische) ontwikkelingen bij te houden als drukbezette lesgevende? Hoe doe ik dat?

Kennisnet verkennen

In de workshop die op dit plenaire gedeelte volgt, kunnen de leerkrachten op hun eigen niveau en naar eigen interesse onderzoeken wat www.kennisnet.nl te bieden heeft aan de docent van nu. Deze onderwijsportaal is voor iedereen toegankelijk en wordt voor een belangrijk deel gevuld door collega's. Kennisnet.nl is onderverdeeld naar de drie sectoren die door ons worden ondersteund: primair onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo. De portal Voortgezet Onderwijs bevat naast de scholierenpagina's ook uitgebreide informatie voor leerkrachten, mentoren, decanen en schoolleiders. De dagredactie zorgt ervoor dat het materiaal up to date is en daarmee de actualiteit en de aantrekkingskracht gewaarborgd zijn.

De community: materialenbank

Behalve de leerkrachtenpagina's en de scholierensites wordt een derde wezenlijk onder-

deel van de Kennisnet onderwijsportaal gevormd door de verschillende (vak)communities. Hier vindt je een schat aan door collega's gemaakt leer- en lesmateriaal. Dit materiaal wordt beoordeeld en vervolgens geplaatst door de communitybeheerder. In het afgelopen jaar is er een belangrijke kwaliteitsimpuls geweest voor de inhoudelijke versterking van de communities. Zowel de hoeveelheid materiaal als de kwaliteit ervan zijn aanzienlijk vergroot. De vakcommunity Nederlands is een van de 'levendige' groepen en zeker de moeite van een bezoekje waard, dus.

Achter de hand

Voor degenen die al weet wat de Kennisnet portaal te bieden heeft is er de mogelijkheid om eens te kijken naar werkbare en direct toepasbare ICT-tools. Denk in ieder geval aan de Websitemaker en WebQuestmaker van Kennisnet Ict op school en de mogelijkheden van podcasting en wiki's in het onderwijs. Verder is er mogelijkheid om te bekijken hoe digitale video en webvideo kunnen worden ingezet. Veel materiaal is al door Kennisnet Ict op school verzameld en handzaam gepubliceerd, maar ook andere bronnen worden gebruikt. Bij deze presentatievormen zijn de publicaties en informatiewijzers van Kennisnet Ict op school de rode draad, maar natuurlijk is er tijd en aandacht voor uw voorbeelden uit de praktijk.

Tot slot

Na afloop van dit tweeluik, hebben we in ieder geval zinvol gesproken over de ontwikkelingen en kent iedereen de uitgebreide mogelijkheden van www.kennisnet.nl en van enkele ICT-ontwikkelingen in de lespraktijk. We sluiten als de tijd het toelaat af met een rondje ervaringen en vragen of opmerkingen. Als het allemaal meezit mogen we misschien zelfs rekenen op een presentatie van gevonden lesideeën of nieuwe presentatievormen. Uiteindelijk gaat het ten slotte om wat we ermee doen in ons onderwijs. Heel veel plezier gewenst.

Over de workshopleider

Vanaf 1986 tot 1998 werkte Otto Oussoren in het voortgezet onderwijs als docent Nederlands en Duits en als mentor/leerlingbegeleider. Hij was betrokken bij een aantal projecten rond de vernieuwing van het (vreemde) taalonderwijs, onder andere door inzet van ICT in de klas. Na een verblijf van vier jaar in Botswana werkte hij als voorlichter/ communicatieadviseur bij de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland te Voorburg, waar hij ruime ervaring opdeed met het werken met de opzet en het beheer van websites. Otto Oussoren werkt sinds 1 augustus 2005 als voorlich-

ter bij Kennisnet Ict op school en is betrokken bij het Kennisnet ICT op school ambassadeursproject voor het voortgezet onderwijs, waaraan op dit moment ongeveer driehonderd docenten deelnemen.

Ronde 4

Nederlands en andere vakken: leerzame projecten?

Dirkje Ebbers
SLO, Enschede
D.Ebbers@slo.nl

Werken in projecten als onderwijsvernieuwing

In het Nederlandse onderwijs is 'werken in (vakoverstijgende) projecten' weer helemaal in, zeker in de onderbouw van het voortgezet onderwijs, voor 12-15-jarigen. Wat vroeger de basisvorming heette en nu met 'de nieuwe onderbouw' wordt aangeduid, heeft als belangrijke doelstelling meegekregen dat er meer samenhang tussen de schoolvakken moest komen omdat er sprake was van versnippering. Het leren zou teveel fragmentarisch zijn geworden voor leerlingen in 15 losse vakken van 50 minuten. Bij deze onderwijsvernieuwing is dit keer niet voor de scholen bepaald welke veranderingen ze precies moeten doorvoeren maar zijn er vier scenario's ofwel mogelijke uitwerkingen geschetst die scholen kunnen gebruiken om die samenhang tussen vakken vorm te geven. Beperkt tot het onderdeel samenhang zien die scenario's er als volgt uit:

- scenario 1: afstemming tussen de vakken
- scenario 2: vakoverstijgende projecten
- scenario 3: leergebieden (samenwerkingsverbanden van verschillende vakken)
- scenario 4: competentiegericht leren

Voor Nederlands kan de invulling van de scenario's er als volgt uit zien:

<p><i>1. afstemming tussen afzonderlijke vakken</i></p>	<p>Voor Nederlands kan dat zijn: afstemming over welk briefmodel gebruikt wordt of welke eisen gesteld moeten worden aan verslagen. Het gaat om eenduidigheid in termen, eenduidigheid in eisen aan vaardigheden, of taakverdeling: wie doet wat, en wanneer.</p>
---	---